

Bájkkeavijssa NuorttaSálto

Stájgo sáme berrahij birra, uddni ja ávddåla

■ **Mánnodagá dán vahko lågådáláj Árrana ruhtajádediddje ja berajguoradalle Peter Berg Mikkelsen Leinesfjorda girjjevuorkán Stájgon. Oajvvetiebma li sáme berraha Stájgo suohkanin, ja gáktu sáme árbbe vilá le viesso Stájgo sebrudagán.**

Bájke ulmutja ienebut sámevuodas berusti. Ja tjielggasit vuojuunij bádjij gá viehka moattes lidjin boahám gulldalittjat. Badjelasj gálmmlåges sæbrrin, ja gatjálvisáj baktu lågådáládijn ja aj maññáj, vuosedij moadda stájgoga li sáme máttos jali berusti sáme histávras mij bájkkej gullu.

Gáldogássjelisvuoda

Mikkelsen tsuojgij hásstalusájt ma guoski sáme berajguoradallamij. Buojkulvissan vuosedij sáme Tomas Povelsen, Siri Andersdatter ja bárnneska Joen jali Jon gut riegádij jagen 1783. Stájgo ministerialagirje milta jages 1634 jahkáj 1927, de gástaduváj vuoratjismánno 27. bieje danja jage. Ministerialgirje tjáleduvvi girkkosuohkana báhpas, ja danna li tjáleduvvam girkkolasj dájma duola dagu gástadibme. Almulasj tjállagin ilmoduváj sujna lidjin guokta nuorap

oarbbena, Iver ja Karen, gudi riegádijga Hábmerin. Valla de láhkusijs gáhtun. Valla mañenagi de ájtsaduváj sáj lijga jáhtám, jur dagu moadda ietjá sáme, ja dán bále rijkarájáj rastá- Svierigij. Jáhtin dáhku gánná vuojuunagi lij buoremus dille. Sáme má ettjin rijkarájájs berusta. Svænsska berajguoradalle August Ljung, gut bargaj gitta nuppát veráldárur, berajlågov tjálij, girkkogirij vuodon. Berajlågov tjálij stuorra guovlos Nuortta-Sverigin, ja muhtem tjállágin ihteba Ivar Tomassen ja vielljas Jon/Jöns, tjáleduvvam Ivar ja Jöns Thomasson Sallan Jáhkámáhke guovlon. Muhtijn máná gástaduvvin sihke Vuonan ja aj Svieriga bielen, ja vuojuunagi Ivarin ja Jönsan lijga akta jali guokta vielja ma riegádijga Sverigin. Buojkulvisán vuojuunep man ájnas le guoradallat moadda gáldoijt váj guoradallama kvalitehtav tjárggi. Nammasmaddjim le viehka dábalasj, dan

Bájkálasj buojkulvisá Rakel Lillehaug Pedersenin (gáro bielen) li sáme mátto. Áddjá ja Áhko bádjijga Salhusas Nuorttafuoldá vuodnabadán, nuortasj bielen Murkko lahkusin. Bente Aasjorda áhko bádjij Sommernesas, sujna li sáme áhttje ja dáttja ieddne. Goappátjij mielas le ájnas ietjas sáme identitehtav bisodit.

Lokale eksempel. Rakel Lillehaug Pedersen (til venstre) har samiske aner. Besteforeldrene kom fra Salhus innerst inne i Nordfoldfjorden, på nordsiden ikke langt unna Mørsvikbotn. Bente Aasjords bestemor, som kom fra Sommernes, hadde samisk far og norsk mor. Begge synes det er viktig å ta vare på sin samiske identitet.

Tæksta: Bjørn Erik Stemland
Járggálibme: Divte Media AS /
Adrian N. Mikkelsen

diehti gá namá tjáleduvvin nav gáktu njálmálettjat gulluj. Buojkulvissan nammadij Thomas Peterson Kängel Storvasseidetin. Gávnuuji mañenamá Nabri, Kängel ja Gongo. Árvvedahhte le Kängel dárojuhteduvvam jali smaddjim namás Gongo. Nabri luokta aj tjáleduvvá Nafrilockt.

Ietjá sáme berajnamá ma nammaduvvin lidjin Villik, Snatja, Vadnem ja Vesterlund – mañemus namma le bihtámsáme namma.

Tjáledibme

Girkkosuohkanbáhpá (álu lij girkkohærrá gut ulmutjit lågoj) oadtjun iesjgeŋga njuolgadusájt ulmusjláhko tjáledime hárráj. Dajnas la ájnas diehtet makkir njuolgadusá lidjin vattedum duon dán ulmusjláhkuj, jus galggá muhtem mærráj dájdadit ulmuttij tjerdalasjuvodav ja iellemav. Tjerdalasjuvoda hárráj li moadda

nammadusá, dagu «Omvandrende» jali «Omflyttende Find» (= jáhtáliddje), «Renlap» (ællósábme), «Samisk slekt», «Nærer sig af sine Rensdyr» ja «Renholder». Muhtin girkkosuohkanbáhpá tjerdalasjuvodav nammat, valla soajttá de muhtin ittjij berusta. Girkkogirijijn máhttá tjuodtjot «same», «lapp», «find» jali ij majdik.

Gulldaliddijis mujttaluváj ulmusjlågos Návuonas gánná tjáleduvvin sulle 100 sáme. 10-15 jage mañnela lidjin dássju 5 sáme sæmme guovlon. Ittjij dassta boade gá ulmutja ienep jábmin, jali jáhtemvuoge málssun, valla sámevuoda tjielggidibme rievdaduváj. Soajttá lidjin dássju sij gænna lidjin sihke sáme ieddne ja áhttje gudi ulmusjláhkuj sábmén tjáleduvvin.

Viessomdille ietjájduváj

Harald Nilsen subtsastij muhtem suv ájttegijs lidjin Árjepluoves jáhtám

Marhaugaj Stájgon jagen 1840 dan diehti gá ællósujto dille rievda. 1600-jagij lánhan ja 1700-jagij álgon lidjin aj sieldes muohdadálve ja stálppedibme aktan gássjelis guohtomdilij Jáhkámáhke guovlon. Sivvan lij dat gá báddásattjat ja stuovvásit jáhtin duola dagu Marhaugaj. Svieriga-sámijn lij dárbbu Vuonadáro nammaj jus galggin bessat ednamav oasstet Vuonan! Haraldá ájttek namáv málssoj Johan Pedersenij.

Gulldaliddje. Lågádallamis lij stuorra berustibme, ja Mikkelsen dájvváj boarkkiduváj gatjálvisájs ja moalgedimijis. **Engasjert publikum.** Det var stor interesse for foredraget, og Mikkelsen ble stadig avbrutt av spørsmål og kommentarer.

Berraha ja sijda Stájgon le Stájgo ja Leirangera berajgirje namma. Gá Peter Berg Mikkelsenin ij lim dát girje, de buoragit hieba vattáldahkan lågádallama mañnela, dánná girjjevu. **Slekter og gårder i Steigen** er navnet på slektsboka for Steigen og Leiranger. Siden Peter Berg Mikkelsen ikke hadde den fra før, passet den godt som gave etter foredraget, her overlevert av bibliotekar Astrid Kristensen. orkkár Astrid Kristensen girjev vaddá.